



ORZECZENIE
GŁÓWNEJ KOMISJI ORZEKAJĄCEJ W SPRAWACH
O NARUSZENIE DYSCYPLINY FINANSÓW PUBLICZNYCH

Warszawa, dnia 25 czerwca 2018 r.

Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych w składzie:

Przewodniczący:	<i>Przewodniczący GKO:</i>	Mariusz Jerzy Golecki
Członkowie:	<i>Członek GKO:</i>	Arkadiusz Babczuk (spr.)
	<i>Członek GKO:</i>	Janusz Sarnowski
Protokolant:		Anna Jedlińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych **Jacka Krawczyka**,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 czerwca 2018 r. odwołania Obwinionego (...), od orzeczenia Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 15 stycznia 2018 r., sygn. akt: DFP-RKO-540-13/12/17, którym uznano Obwinionego (...) - pełniącego w czasie zarzucanego naruszenia dyscypliny finansów publicznych funkcję Prezesa Fundacji (...) - odpowiedzialnego z mocy art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz na podstawie zapisów §29 i §30 statutu Fundacji za wykonywanie czynności związanych z dysponowaniem i wykorzystaniem przekazanych środków publicznych, winnym popełnienia czynu określonego w art. 9 pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, polegającego na niedokonaniu w dniu 22 maja 2015 r. zwrotu dotacji w wysokości 12.500 zł wraz z odsetkami, otrzymanej w dniu 10 kwietnia 2015 r. od Miasta (...) na mocy umowy nr S.526.3.24.2015 z dnia 31 marca 2015 r.,

czym naruszył art. 221 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności

Sygn. akt BDF1.4800.44.2018

pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.) oraz było niezgodne z zapisami §14 ust. 2 tej umowy.

oraz wymierzono Obwinionemu karę zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres trzech lat i obciążyła kosztami postępowania w wysokości 316,18 zł,

orzeka

na podstawie art. 147 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1311 z późn. zm.) o utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia.

Pouczenie:

Orzeczenie niniejsze jest prawomocne w dniu jego wydania. Na niniejsze orzeczenie – w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia – służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Głównej Komisji Orzekającej.

Uzasadnienie

Rzecznik dyscypliny finansów publicznych właściwy w sprawach rozpoznawanych przez Regionalną Komisję Orzekającą przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku (dalej: Rzecznik), pismem z dnia 31 października 2017 r. złożył do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku (dalej: RKO) wniosek o uznanie (...), pełniącego w dacie popełnienia naruszenia funkcję Prezesa Fundacji (...) (dalej: Fundacji) odpowiedzialnego z mocy art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1311 z późn. zm.) (dalej: uondfp) oraz na podstawie zapisów §29 i §30 statutu Fundacji za wykonywanie czynności związanych z dysponowaniem i wykorzystaniem przekazanych środków publicznych, winnym popełnienia czynu określonego w art. 9 pkt 3 uondfp, polegającego na niedokonaniu w dniu 22 maja 2015 r., zwrotu dotacji w wysokości 12.500 zł, otrzymanej w dniu 10.04.2015 r. od Miasta (...) na mocy umowy nr S.526.3.24.2015 z dnia 31 marca 2015 r. Zaniechanie dokonania zwrotu pierwszej transzy dotacji w kwocie 12.500 zł wraz z naliczonymi zgodnie z umową odsetkami było niezgodne z zapisami §14 ust. 2 tej umowy oraz naruszyło zasadę wyrażoną w art. 221 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.), zgodnie z którą dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlegają zapisom ustawy z 24.04.2003 r. o

Sygn. akt BDF1.4800.44.2018

działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 ze zm.) oraz umowom zawartym na jej podstawie (art. 16 ust. 1). Za powyższy czyn Rzecznik wniósł o wymierzenie Obwinionemu kary zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi.

W uzasadnieniu wniosku o ukaranie Rzecznik wskazał, że w dniu 2 lipca 2015 r. Prezydent Miasta (...) poinformował Rzecznika o tym, iż pod koniec 2014 r. Fundacja (...) przystąpiła do otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego na rzecz mieszkańców (...) w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym i w dniu 12 stycznia 2015 r. otrzymała od Miasta dotację w wysokości 50.000 zł na prowadzenie świetlicy środowiskowej przy ul. (...).

Już kolejnego dnia do Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego wpłynęło pismo Komornika Sądowego o wszczętym postępowaniu egzekucyjnym przeciwko dłużnikowi Fundacji (...). Wydział dnia 14.01.2015 r. pisemnie poinformował Fundację, że zostanie wstrzymane ze strony Miasta podpisanie umowy na realizację ww. zadania do czasu uregulowania zobowiązań komorniczych i przedłożenia oświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z należnościami wobec tych podmiotów. W dniu 23.01.2015 r. Fundacja przesłała do Wydziału dostosowany kosztorys i harmonogram realizacji zadania nie załączając żadnych oświadczeń i informacji o spłaceniu zobowiązań komorniczych. Wydział w dniu 16.02.2015 r. ponownie poprosił Fundację o przedłożenie oświadczeń z ZUS i US oraz informację o uregulowaniu zobowiązań komorniczych, gdyż konsekwencją nieuregulowania zobowiązań i braku oświadczeń było dalsze wstrzymanie, ze strony Miasta, podpisania umowy. Dnia 04.03.2015 r. Fundacja przesłała informację o umorzeniu egzekucji komorniczej prowadzonej z wniosku (...), jak również dołączyła zaświadczenie z US o opłaceniu składek pracowniczych za lata 2009 i 2010. Fundacja nie udzieliła jednak informacji o uregulowaniu ewentualnych innych zobowiązań komorniczych, a Komornik Sądowy pismem z dnia 11.02.2015 r. poinformował Wydział, że nie udziela informacji o stanie egzekucji osobom i instytucjom, które nie są stronami postępowania. Wydział pismem z 06.03.2015 r. poinformował Fundację, iż nie zostały przedłożone wszystkie dokumenty, o które proszono pismami z 14.01.2015 r. i 16.02.2015 r., tj. oświadczenia z ZUS-u. Ponadto poproszono o aktualne oświadczenie z US o odprowadzanych składkach za lata 2013 i 2014.

Dnia 12.03.2015 r. Fundacja złożyła do Urzędu Miejskiego w (...) kopie zaświadczeń o niezaleganiu w opłaceniu składek ZUS (Zaświadczenie nr: 010671 ZN 15/0000415 z dnia 11.03.2015 r.) oraz kopię zaświadczenia z US (Zaświadczenie nr RP/4066-394/15 z dnia

Sygn. akt BDF1.4800.44.2018

11.03.2015 r.) potwierdzone 12.03.2015 r. za zgodność z oryginałem przez Prezesa Fundacji (...). Ponadto dnia 17.03.2015 r. Wydział wysłał do Obwinionego w sprawie pismo z prośbą o złożenie oświadczenia następującej treści: „uprzedzony o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy i zapoznany z treścią art. 233 § 1 Kodeksu Karnego, która brzmi: „kto składa zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”. Pan (...) z datą 26.03.2015 r. oświadczył: „iż Fundacja uregulowała wszystkie zobowiązania komornicze i nie posiada innych zadłużeń/zobowiązań”. Oświadczenie zawiera czytelny podpis oraz serię i nr dowodu osobistego Obwinionego.

W związku z otrzymaniem wymaganego kompletu dokumentów sporządzono Umowę nr S.526.3.24.2015 zawartą w dniu 31.03.2015 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego między Miastem (...) a Fundacją na kwotę dotacji w wysokości 50.000 zł. Dotacja została podzielona na cztery transze po 12.500 zł. Pierwszą transzę dotacji przekazano 09.04.2015 r. na wskazany w ofercie numer rachunku bankowego.

Dnia 23.04.2015 r. do Urzędu Miejskiego w (...) wpłynęły z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) zawiadomienia o zajęciu innej wierzytelności pieniężnej, tj. zawiadomienie nr ZAWO10615000106 o należności 2.915,50 zł, zawiadomienie nr ZA WO 10615000107 o należności 716,90 zł, zawiadomienie nr ZA WO 10615000108 o należności 77,40 zł. W dniu 24.04.2015 r. Pani (...) Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w (...) skontaktowała się z pracownicą ZUS i uzyskała informację, że przedmiotowej Fundacji w roku bieżącym nie zostało wydane żadne zaświadczenie. Ostatnie zaświadczenie ZUS wydał Fundacji w 2011 r. W związku z tym zaszło podejrzenie popełnienia przestępstwa podrobienia dokumentu w celu wyłudzenia dotacji.

W dniu 24 kwietnia 2015 r. pracownicy Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w (...) udały się do siedziby Fundacji (...) gdzie spotkały się z panem (...), od którego uzyskały informację, że Fundacja nie posiada żadnych zadłużeń/zobowiązań w stosunku do ZUS, US, ZBM, zajęć komorniczych i wobec innych instytucji. Poproszono o wgląd w oryginalne Zaświadczenie ZUS o nr: 010671 ZN 15/0000415 z dnia 11.03.2015 r. i Zaświadczenie US nr RP/4066-394/15 z dnia 11.03.2015 r., lecz uzyskano od Obwinionego informację, że powyższe zaświadczenia są w posiadaniu księgowej, prowadzącej sprawę Fundacji. Ustalono, że dnia 24.04.2015 r. do godz. 15.00 Pan (...) dostarczy do Wydziału Spraw Społecznych oryginalne zaświadczenia z ZUS i US. Sporządzono notatkę ze spotkania z Prezesem w dniu

Sygn. akt BDF1.4800.44.2018

24.04.2015 r. Notatka została zaparafowana i podpisana przez pracowników UM i Prezesa Fundacji. Pomimo złożonego zobowiązania dostarczenie nie nastąpiło.

Z dniem 04.05.2015 r. Prezydent Miasta (...) rozwiązał umowę S.526.3.24.2015 z dniem 31.03.2015 r. z Fundacją i wezwał do zwrotu przekazanej dnia 10.04.2015 r. dotacji na funkcjonowanie świetlicy przy ul. (...), w wysokości 12.500 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych w ciągu 15 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozwiązania umowy. Jednocześnie dnia 06.05.2015 r. Prezydent Miasta (...) zawiadomił Prokuraturę Rejonową w (...) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez ww. Fundację o przerobieniu dokumentu – zaświadczenia ZUS w celu wyłudzenia dotacji od Miasta (...). Pismem z dnia 12.06.2015 r. Prokuratura Rejonowa w (...) zawiadomiła Prezydenta Miasta (...), że zostało wszczęte śledztwo w sprawie oszustwa na szkodę Urzędu Miejskiego w (...).

W dniu 21.05.2015 r. Fundacja (...) zwróciła się z prośbą o rozłożenie na raty kwoty dotacji do zwrotu wraz z odsetkami. Kolegium Prezydenta Miasta (...) dnia 27.05.2015 r. negatywnie zaopiniowało prośbę Fundacji o rozłożenie zwrotu dotacji na raty. Ponownie 29.05.2015 r. Prezydent Miasta (...) pisemnie wezwał Fundację do zwrotu, w ciągu 15 dni od otrzymania przedmiotowego pisma, dotacji wraz z odsetkami.

Dnia 18.06.2015 r. upłynął termin zwrotu dotacji. W dniu 26.06.2015 r. Prezes Fundacji ponownie zwrócił się z prośbą o rozłożenie na kilka rat zwrotu dotacji. Dnia 30 czerwca 2015 r. skierowano do Fundacji odpowiedź podtrzymującą stanowisko wyrażone w piśmie z 29.05.2015 r. o braku zgody na rozłożenie na raty zwrotu dotacji.

Do dnia złożenia zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych Fundacja nie zwróciła dotacji.

W dniu 8 lipca 2015 r. Rzecznik zwrócił się do Zawiadamiającego o dostarczenie dodatkowych dokumentów w sprawie, tj. umowy w sprawie udzielenia dotacji oraz potwierdzenia przekazania transzy w kwocie 12.500zł. W tym samym dniu skierowano pismo do Prokuratora Rejonowego w (...) z prośbą o informację, na jakim etapie znajduje się postępowanie prowadzone w sprawie Prezesa Fundacji (...), gdyż w opinii Rzecznika, miało to wpływ na okoliczności związane z postępowaniem w sprawie dyscypliny.

W związku z tym, iż postępowanie karne było nadal prowadzone w tej sprawie przez Komendę Policji w (...), zaś 5 października 2015 r. Naczelnik Wydziału do Walki z Przestępczością Gospodarczą (...) wskazał, że w dniu 15.10.2015 r. skierowany zostanie do Sądu Rejonowego w (...) wniosek o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar, Rzecznik zwrócił się tym razem (28.10.2015 r.) do Sądu Rejonowego w (...) II Wydział Karny, o informację, czy tej sprawie zapadł już wyrok. Jednak

Sygn. akt BDF1.4800.44.2018

3 listopada 2015 r. poinformowano Rzecznika o przesunięciu sprawy na 25 listopada 2015 r. Z uwagi na upływające terminy Rzecznik zawiesił postępowanie w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych, które podjęto 24.07.2017 r.

Do czasu wszczęcia postępowania wyjaśniającego do Rzecznika wpłynęła kopia wyroku Sądu Rejonowego w (...) II Wydział Karny, którym uznano pana (...) winnym popełnienia zarzucanych czynów z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 223 § 6 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, wymierzono karę w zawieszeniu oraz zobowiązano do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz Urzędu Miejskiego w (...) kwoty 12.500 zł. Rzecznik nie uzyskał od Sądu uzasadnienia w sprawie, gdyż uzasadnienia takiego nie sporządzono.

Po rozpatrzeniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018 r. RKO uznała (...) pełniącego w dacie popełnienia naruszenia funkcję Prezesa Fundacji (...), odpowiedzialnego z mocy art. 4 ust. 1 pkt 4 uoondfp oraz na podstawie zapisów §29 i §30 statutu Fundacji za wykonywanie czynności związanych z dysponowaniem i wykorzystaniem przekazanych środków publicznych winnym popełnienia czynu z art. 9 pkt 3 uoondfp, polegającego na niedokonaniu w dniu 22 maja 2015 r., zwrotu dotacji w wysokości 12.500 zł wraz z odsetkami, otrzymanej w dniu 10.04.2015 r. od Miasta (...) na mocy umowy nr S.526.3.24.2015 z dnia 31 marca 2015 r., co naruszyło zasadę wyrażoną w art. 221 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) w związku z art. 16 ust.1 ustawy z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.) oraz było niezgodne z zapisami §14 ust. 2 tej umowy. Na podstawie art. 31 ust. 4 w związku z art. 34 ust. 1 uoondfp wymierzyła mu karę zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres trzech lat oraz obciążyła kosztami postępowania w wysokości 316,18 zł.

W ocenie RKO analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego w pełni potwierdziła ustalony przez Rzecznika stan faktyczny i okoliczności popełnienia czynu.

Obwiniony poprzez swoje zaniechanie, tj. niezwrócenie w terminie pobranej kwoty dotacji w wysokości 12 500 zł wraz z odsetkami, dopuścił się zarzucanego mu czynu karalnego, w okolicznościach wskazujących na świadome działanie Obwinionego.

Wątpliwości Komisji nie budził fakt przypisania odpowiedzialności Obwinionemu na gruncie art. 19 ust. 2 uoondfp, zgodnie z którym odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi osoba, której można przypisać winę w czasie popełnienia naruszenia. Nie można przypisać winy, jeżeli naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku, którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych.

Zdaniem RKO, okoliczności sprawy wskazują na świadome i bezpośrednie działanie Obwinionego w zakresie pozyskania środków publicznych przy pełnej świadomości, że ich wykorzystanie zgodnie z celem i rozliczenie na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych będzie utrudnione lub wręcz niemożliwe. Dodatkowo sam fakt celowego wprowadzenia w błąd co do spełniania wymogów formalnych (zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami US/ZUS) donatora już po uzyskaniu pierwszej transzy dotacji wskazują na bezpośredni zamiar nieuprawnionego przywłaszczenia środków publicznych, czego efektem było niezwrócenie ich na wezwanie Miasta (...) w terminie 15 dni od dnia rozwiązania umowy. Ostatecznie zostało to potwierdzone wyrokiem Sądu Rejonowego w (...). Na napiętnowanie wskazuje także fakt, że w dniu 24.04.2015 r., w chwili sporządzania notatki służbowej przez pracowników Miasta (...) w siedzibie Fundacji, (...) nie był w stanie wylegitymować się aktualną listą dzieci uczęszczających do świetlicy prowadzonej przez Fundację oraz programu pracy zajęć w świetlicy. Komisja Orzekająca mając na uwadze stan faktyczny sprawy i dokonane ustalenia nie znalazła podstaw do wyłączenia odpowiedzialności Obwinionego. Naruszenia można było uniknąć poprzez nieubieganie się o dotację lub odstąpienie od realizacji zadania „(...)” wobec wiedzy posiadanej przez Prezesa Fundacji o jej kondycji finansowej i zajęciach komorniczych na rzecz innych wierzycieli, które w zasadzie uniemożliwiały należyte wykonanie zadania. Fakt wykorzystania środków z dotacji, przynajmniej w części *de facto* na inne cele (świadczą o tym zapisy notatki służbowej pracowników Miasta (...)) w znacznym stopniu wpłynął na niemożność ich zwrotu na uzasadnione żądanie donatora. W konsekwencji, zdaniem RKO, wina Obwinionego jest bezsprzeczna. (...) jako Prezes Fundacji nie wywiązał się z obowiązku zwrotu środków publicznych w sposób świadomy, z naruszeniem zasady wzajemnego zaufania. Zdawał sobie bowiem sprawę z tego, że poświadczenie nieprawdy już w momencie składania oferty, fałszowanie dokumentów i wprowadzanie donatora w błąd może skutkować działaniami ze strony Miasta (...) w celu natychmiastowego odzyskania środków publicznych. Działania Pana (...) w zamiarze bezpośrednim doprowadziły do sytuacji zaniechania zwrotu dotacji.

RKO badając stopień szkodliwości czynu popełnionego przez Obwinionego dla finansów publicznych wzięła przede wszystkim pod uwagę nie wymiar finansowy szkody – tu należy wspomnieć, że wg. wiedzy Komisji w chwili orzekania, komornik wyegzekwował na rzecz Urzędu Miasta w (...) prawie całą należność – ale wagę naruszonych obowiązków, okoliczności, sposób naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Obwiniony jako osoba, której powierzono do wykorzystania środki publiczne w rażący sposób doprowadził do uszczuplenia środków publicznych, poprzez okoliczności ich pozyskania (fałszowanie

dokumentów, poświadczenie nieprawdy) i świadome działanie, skutkujące niemożnością ich zwrotu w terminie. Nie można dostrzec w zachowaniu Obwinionego należytej staranności, troski i dbałości o środki publiczne, jakie powinna posiadać osoba ubiegająca się o realizację zadania publicznego i jego dotowanie. Rażący brak poszanowania zasad i porządku prawnego w sferze finansów publicznych jaki miał miejsce jest nie do zaakceptowania.

RKO, wymierzając karę zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres trzech lat kierowała się rażącym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, uwzględniając wysoki stopień szkodliwości dla finansów publicznych. Ponadto RKO wskazała, iż przy wymiarze kary miała na względzie cele zapobiegawcze i dyscyplinujące kary wobec (...), pełniącego nadal funkcje Prezesa Fundacji. Jako osoba, która reprezentuje podmiot ubiegający się o środki publiczne przestał być wiarygodnym i rzetelnym partnerem do współpracy. Dodatkowo, zdaniem RKO, istotne są cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, tj. jednoznaczne potępienie wszelkich prób niewłaściwego postępowania w zakresie dysponowania środkami publicznymi.

Przedmiotowe orzeczenie zostało zaskarżone przez Obwinionego w zakresie w jakim uznano go za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i wymierzono karę zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres trzech lat oraz nakazano uiszczenie kosztów postępowania. W odwołaniu brak spójnej argumentacji prawnej oraz jednoznacznego sprecyzowania o co wnosi Obwiniony. Wskazuje On natomiast na okoliczności osobiste uniemożliwiające mu terminowy zwrot przedmiotowej dotacji. Ponadto Obwiniony zauważa, iż w związku z działalnością kierowanej przez niego fundacji poniósł On już odpowiedzialność karną na bazie dobrowolnego poddania się karze i w trakcie postępowania przed prokuratorem błędnie zrozumiał jego pouczenie co do terminu, w którym winien dokonać zwrotu przedmiotowej dotacji.

Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów publicznych (dalej zwana: GKO), rozpatrując odwołania ustaliła i zważyła, co następuje.

GKO zastosowała do oceny rozpoznawanych czynów stan prawny obowiązujący w czasie orzekania uznając, że przepisy obowiązujące w czasie ich popełnienia nie były względniejsze.

Opierając się na kompletnym materiale dowodowym, GKO uznała, że odwołanie Obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Główna Komisja Orzekająca wskazuje, że podziela referowane powyżej ustalenia faktyczne dokonane przez RKO i uznaje je za własne. Podziela również dokonaną w zaskarżonym orzeczeniu subsumpcję i kwalifikację prawną działań Obwinionego oraz zastosowany wobec niego wymiar kary, uznając trafność podnoszonej przy tym argumentacji.

W niniejszej sprawie **Obwinionemu** (...), pełniącemu w czasie zarzucanego naruszenia dyscypliny finansów publicznych funkcję Prezesa Fundacji (...) zarzucono i przypisano czyny określone w art. 9 pkt 3 uodf. W myśl art. 9 pkt 3 uodf naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości.

Z treści odwołania wynika, że Obwiniony nie kwestionuje popełnienia zarzucanego i przypisanego mu czynu stanowiącego naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jednakże jego zdaniem, nie można mu przypisać winy, ze względu na trudną sytuację osobistą na tle długotrwałego pozostawania bezrobotnym oraz ze względu na brak wiedzy co do wymaganego terminu realizacji ciężących na nim obowiązków w zakresie zwrotu dotacji.

Zdaniem GKO, nie można uwzględnić wniosku Obwinionego o uniewinnienie go od zarzutu popełnienia wskazanego czynu, gdyż nie zachodzą przemawiające za tym przesłanki. Niewątpliwie czyn zostały popełnione przez osobę, która podmiotowo może ponosić odpowiedzialność z tego tytułu, również sam Obwiniony nie kwestionuje popełnienia zarzucanego mu czynu. W realiach niniejszej sprawy nie można uznać, aby naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku.

Według ustaleń GKO nie istnieją także przesłanki działające na korzyść Obwinionego uzasadniające wymierzenie mu kary łagodniejszego rodzaju, a tym bardziej odstąpienie od wymierzenia kary. Instytucje te mają bowiem charakter fakultatywnego środka nadzwyczajnego, dotyczącego przypadków zasługujących na szczególne uwzględnienie (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2013 r., GSK 914/12). W literaturze przedmiotu podkreśla się, że przed zastosowaniem instytucji odstąpienia od wymierzenia kary zawsze należy rozważyć, czy spełni ona wobec sprawcy cele prewencji indywidualnej (art. 135 ust. 3 pkt 2, art. 137 ust. 2 pkt 4 uodf). GKO podziela pogląd, że Obwiniony nie działał ze szczególnych pobudek, ani w szczególnych warunkach. W przedmiotowej sprawie zlekceważone zostały obowiązki, które mają absolutnie zasadnicze znaczenie z punktu widzenia gospodarki finansowej środkami publicznymi.

Zgodnie z przepisami art. 33 uodf, przy wymierzaniu kary komisja orzekająca zobowiązana jest z urzędu uwzględnić: stopień szkodliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych

dla finansów publicznych, stopień winy obwinionego, a także cele w zakresie społecznego oddziaływania kary (tzw. prewencja ogólna), jak również cele zapobiegawcze i dyscyplinujące, jakie ma osiągnąć w stosunku do obwinionego (tzw. prewencja indywidualna). Przy wymiarze kary organ orzekający jest zobowiązany uwzględnić także motyw i sposób działania obwinionego, okoliczności jego działania lub zaniechania, oraz właściwości i warunki osobiste sprawcy, jego doświadczenie zawodowe, sposób wywiązywania się z obowiązków służbowych oraz zachowanie po naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

W ocenie GKO nie budzi wątpliwości, iż RKO zasadnie oceniła wagę naruszonych obowiązków przez Obwinionego, sposób i okoliczności ich naruszenia, a także skutki naruszenia i uznała, że stopień szkodliwości dla finansów publicznych popełnionego naruszenia jest rażący. Wzięła również pod uwagę wysokość skutku finansowego, tj. kwotę niezwróconych terminowo środków publicznych.

W tym miejscu trzeba ponadto przywołać art. 28 ust. 2 uondfp, zgodnie z którym przy ocenie stopnia szkodliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych dla finansów publicznych uwzględnia się wagę naruszonych obowiązków, sposób i okoliczności ich naruszenia, a także skutki naruszenia, biorąc pod uwagę w szczególności:

- 1) wysokość uszczuplonych środków publicznych;
- 2) kwotę środków publicznych niewpłaconych lub niezwróconych na właściwy rachunek budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych;
- 3) kwotę środków publicznych wydatkowanych bez upoważnienia lub z jego przekroczeniem albo niezgodnie z przeznaczeniem;
- 4) wysokość zobowiązań zaciągniętych bez upoważnienia lub z jego przekroczeniem;
- 5) kwotę zapłaconych odsetek, kar lub opłat albo wypłaconego oprocentowania.

Obwiniony miał możliwość postąpienia w sposób zgodny z obowiązującym prawem. Nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach naruszył dyscyplinę finansów publicznych w ten sposób, że nie dokonał w prawnie przepisany terminie zwrotu dotacji do budżetu Miasta (...). GKO podkreśla ponadto, iż okoliczności sprawy wskazują na świadome i bezpośrednie działanie Obwinionego w zakresie pozyskania środków publicznych przy pełnej świadomości, że ich rozliczenie będzie utrudnione lub wręcz niemożliwe w szczególność, jak sam Obwiniony wskazuje, że Fundacja znajdowała się w sytuacji finansowej uniemożliwiającej jednorazową spłatę transzy dotacji. Co więcej Obwiniony

wiedział, że pozyskał dotację w sposób nieuprawniony, tym samym winien powstrzymać się przed wydatkowaniem środków publicznych, które mu się nie należały i to - wbrew argumentom odwołania - bez względu na jaki cel je wydatkował. Dodatkowo sam fakt celowego wprowadzenia w błąd co do spełniania wymogów formalnych (zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami US/ZUS) donatora już po uzyskaniu pierwszej transzy dotacji wskazują na bezpośredni zamiar nieuprawnionego przywłaszczenia środków publicznych, czego efektem było niezwrócenie ich na wezwanie Miasta (...) w terminie 15 dni od dnia rozwiązania umowy. Również późniejsza trudna sytuacja finansowa Obwinionego, w żaden sposób nie zmienia oceny naganności jego czynu i oczywistej winy.

Odnosząc się wprost do argumentów odwołania w pierwszej kolejności należy wskazać, że czynem zarzucanym Obwinionemu jest niedokonanie w terminie zwrotu dotacji. Okoliczność na jaki cel zostały wydatkowane środki, nie zmienia faktu, że pomimo istniejącego obowiązku dotacja nie została zwrócona w terminie.

Nie można się zgodzić z argumentem odwołania, że Obwiniony został już ukarany za popełniony czyn, postępowanie karne skończyło się uznaniem Obwinionego przez sąd karny winnym fałszowania dokumentu i używania go za autentyczny oraz składania fałszywych zeznań. Natomiast postępowanie w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych toczy się, jak wskazano wyżej, w sprawie niedokonania w terminie zwrotu dotacji. Tym samym w realiach niniejszej sprawy nie ma zastosowania norma z art. 25 ust. 3 uondfp, która stanowi że „w razie prawomocnego skazania za przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie albo wykroczenie skarbowe, będące równocześnie naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, wszczęte postępowanie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych podlega umorzeniu.

Argument Obwinionego że „w czasie rozmowy z panią Prokurator, poddałem się dobrowolnie karze i zrozumiałem z rozmowy, że na zwrot dotacji mam dwa lata – tyle ile trwała kara” jest nieuzasadniony, Obwiniony już pismem z dnia 5 maja 2015 r. Prezydenta Miasta (...) został wezwany do zwrotu dotacji, Prezydent Miasta również dwukrotnie odmawiał rozłożenia na raty kwoty należnej do zwrotu dotacji. Obwiniony był zobowiązany wykonać wyrok Sądu Rejonowego w (...) z dnia 25 listopada 2015 r., w tym nałożony na niego obowiązek naprawienia szkody. Nie ma jednak podstaw aby twierdzić, że naprawiając szkodę (z dużym opóźnieniem, w toku prowadzonej egzekucji komorniczej) zwrócił dotację w terminie i zgodnie z przepisami dotyczącymi zwrotu dotacji. Dotacja powinna zostać zwrócona o wiele wcześniej. Natomiast informacje, które - jak twierdzi Obwiniony - przekazał mu Prokurator mogły co najwyżej dotyczyć możliwych konsekwencji niewykonania obowiązku naprawienia

szkody (określonego w wskazanym wyroku). Wówczas istotnie mogłoby dojść do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności (zawieszanej warunkowo) za popełnione przez Obwinionego przestępstwa.

Zdaniem GKO, postępowanie Obwinionego stanowiło rażące naruszenie ładu finansów publicznych. Regionalna Komisja Orzekająca właściwie oceniła stopień zawinienia Obwinionego oraz wymierzyła mu karę adekwatną do stwierdzonego naruszenia dyscypliny finansów publicznych. W konsekwencji **GKO uznaje, że orzeczona wobec Obwinionego (...) kara zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi na okres trzech lat jest adekwatna do stwierdzonego naruszenia dyscypliny finansów publicznych biorąc pod uwagę naganny sposób działania Obwinionego zarówno przed, jak i po popełnieniu naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Uwzględniając lekceważącą postawę Obwinionego wobec przestrzegania reguł wynikających z przepisów prawa nie ma żadnych podstaw aby twierdzić, że wymierzenie kary łagodniejszej byłoby wystarczające dla osiągnięcia wobec Obwinionego celów prewencji indywidualnej. Należy także pamiętać, że tylko kara adekwatna do wagi naruszonych obowiązków może pozwolić na osiągnięcie celów prewencji ogólnej, realizując cele zapobiegawcze i dyscyplinujące, tak aby nie dochodziło do pozyskiwania i niezwracania - w sposób nieakceptowalny - środków publicznych. Wymierzenie stosownej kary jest niezbędne z uwagi na dbałość o dobro finansów publicznych. Powyższej oceny nie może zmienić wykonanie obowiązku naprawienia szkody, zwłaszcza, że nastąpiło to pod groźbą zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności i w wyniku prowadzonej egzekucji.**

Mając na uwadze powyższe, Główna Komisja Orzekająca orzekła, jak w sentencji.